

Stale Przedstawicielstwo
Rzeczypospolitej Polskiej
przy OECD

OECD 360°

OECD 360°

3 / 2017

Paryż, 4 stycznia 2017 r.

OECD nie tylko dla wtajemniczonych *OECD nie tylko dla wtajemniczonych*

Firmowe hasło OECD „Better Policies for Better Life” powinno być wzięte na poważnie, aby przez świat nie przetaczały się fale gniewu ludzi, którzy czują się ofiarami gospodarczej globalizacji i przyspieszonych zmian technologicznych.

Hasło to zwraca uwagę na centralne znaczenie władz publicznych, gdyż to one odpowiadają za polityki (policies), które rozwiązują problemy zbiorowości i dostarczają dóbr publicznych - władz publicznych od rządu aż po lokalne samorządy, gdyż nie wszystkie problemy można (i należy) rozwiązywać z poziomu rządowego centrum.

Hasło to przypomina również, że celem polityk (a także samych ludzi) nie jest maksymalizacja dochodu narodowego, lecz wyższy poziom życia – diagnozowany przez wiele wskaźników, w tym także przez odwołania do odczuć samych ludzi.

OECD publikuje co roku około 250 opracowań, raportów i książek, które stanowią kompendium dobrych praktyk i przestróg dla władz publicznych wyprowadzonych na podstawie obserwacji rzeczywistości społecznej i gospodarczej. Dzięki OECD można uczyć się na cudzych błędach (i sukcesach).

W pracach OECD uczestniczy wielu Polaków – przedstawicieli naszej administracji publicznej i ekspertów. Chociaż publikacje OECD docierają do wielu polskich instytucji, powinny trafić do jeszcze większej liczby instytucji i środowisk biorących udział w rozwiązywaniu problemów publicznych.

Stałe Przedstawicielstwo RP przy OECD intensywnie pracuje na rzecz wzrostu użyteczności OECD dla Polski. Ułatwianie krążenia opracowań OECD i zawartej w nich wiedzy jest jednym z priorytetowych kierunków naszych działań.

Mamy nadzieję, że biuletyn, w którym sygnalizujemy niektóre z najświeższych opracowań stanie się zachętą do samodzielnego i głębszego sięgania po materiały OECD i zawarte w nich przykłady dobrych praktyk.

Aleksander Surdej

Ambasador, Stały Przedstawiciel Rzeczypospolitej Polskiej przy OECD

Spis treści

1. **Grupa ds. Strategii Globalnej 2016** - "Fixing Globalisation: Time to Make it Work for All"
2. **Polityka ekonomiczna** - Co nas czeka w 2017 roku?
3. **Polityka ekonomiczna** - W kierunku odnowienia ekonomii
4. **E-administracja** - Portugalia w wersji SIMPLEX
5. **Relacje OECD z krajami nieczłonkowskimi** - Program Regionalny OECD dla Ameryki Łacińskiej i Karaibów (OECD LAC Regional Programme). Raporty nt. regionu
6. **Polityka regulacyjna** - Współpraca regulacyjna instytucji międzynarodowych
7. **Surowce** - Rynek stali – problem do rozwiązania
8. **Energia** - O węglu bez uprzedzeń
9. **Polityka społeczna** - Kwalifikacje emigrantów z Polski w świetle analizy danych z Międzynarodowego Sondażu Kwalifikacji Osób Dorosłych (International Survey of Adult Skills – PIAAC)
10. **Polityka społeczna** - Migracje a rozwój globalny
11. **Transport** - Nagroda dla najnowszej publikacji OECD poświęconej polityce bezpieczeństwa drogowego
12. **STI** - Jak będzie kształtował się sektor nauki, technologii i innowacji?

"Fixing Globalisation: Time to Make it Work for All"

W dniach 28-29 listopada 2016 r. odbyło się doroczne spotkanie Grupy OECD ds. Strategii Globalnej (GSG). GSG stanowi forum polityczne OECD utworzone dla wymiany myśli i idei na temat aktualnych wyzwań i trendów światowych. W tym roku spotkanie poświęcone zostało zagadnieniu korzyści, ale i negatywnych skutków globalizacji. Uczestniczyli w nim wysokiego szczebla przedstawiciele państw członkowskich OECD, kluczowych partnerów Organizacji oraz krajów znajdujących się w procesie akcesji.

Na przestrzeni ostatnich lat globalizacja gospodarcza przyczyniła się do stworzenia milionów nowych miejsc pracy, zwiększenia dobrobytu na świecie oraz walki z ubóstwem. Wpłynęła na poprawę standardów życia, zwiększyła wymianę wiedzy i informacji oraz pozwoliła na przygotowanie wspólnej odpowiedzi na wyzwania globalne. Jednocześnie, jej oddziaływanie nie zawsze było pozytywne. Wielokrotnie wspomina się o jej słabościach (przede wszystkim wzroście nierówności społecznych), niespełnionych oczekiwaniach, czy też o braku zrozumienia dla towarzyszących jej procesów. Jako jeden z negatywnych skutków globalizacji wymienia się narastający brak zaufania społeczeństw do rządów i polityk narodowych oraz do współpracy międzynarodowej.

Wskazane osiągnięcia i porażki globalizacji stanowiły przedmiot dyskusji uczestników spotkania GSG OECD. Poszczególne sesje poświęcono wrażliwym obszarom i wyzwaniom o charakterze międzynarodowym. W tym kontekście dyskutowano o produktywności, zielonym i inkluzywnym wzroście, spójności społecznej (ze wskazaniem na odpowiedź na frustracje związane z globalizacją oraz szanse, jakie niesie ze sobą digitalizacja i gospodarka cyfrowa); o przyszłości handlu i inwestycji międzynarodowych; o zrównoważonym rozwoju i porozumieniu klimatycznym z Paryża, jak również o wzmocnieniu roli OECD - za pośrednictwem jej standardów - na polu globalnego zarządzania. Ponadto, jedna z sesji poświęcona została omówieniu przyszłości Organizacji w kontekście jej dalszego rozszerzenia.

Komentarze i opinie uczestników wskazały na wybrane obszary, które powinny być przedmiotem dalszej dyskusji i prac OECD. Podkreślano przede wszystkim potrzebę: lepszego zdefiniowania oraz zrozumienia zalet i wad globalizacji; identyfikacji podmiotów najbardziej dotkniętych jej negatywnymi skutkami; utrzymania stabilności społecznej i ochrony środowiska; oszacowania wzajemnego oddziaływania pomiędzy procesami międzynarodowymi a politykami krajowymi; wspierania przez rządy narodowe dobrobytu obywateli, bezpieczeństwa, edukacji, rynku pracy i dialogu społecznego. Wskazywano także na kluczowe znaczenie cyfryzacji, pilną potrzebę wzmocnienia handlu i inwestycji międzynarodowych, znaczącą rolę OECD w zakresie implementacji SDGs (celów zrównoważonego rozwoju) i innych porozumień międzynarodowych, jak również na globalne znaczenie standardów i rekomendacji OECD z zakresu gospodarki, polityki, życia społecznego i ochrony środowiska.

Delegacji polskiej na GSG OECD przewodniczył Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rozwoju i Krajowy Koordynator ds. Współpracy Polski z OECD Tadeusz Kościński. Był on jednocześnie moderatorem sesji poświęconej digitalizacji.

Co nas czeka w 2017 roku?

Pod koniec listopada 2016 roku OECD opublikowało jubileuszową – setną edycję globalnego przeglądu gospodarczego *Economic Outlook*. Dokument ten zawiera szereg prognoz wskazujących co przyniesie 2017 roku oraz rekomendacji w jaki sposób można przyspieszyć rozwój światowej gospodarki.

Ekspertzi organizacji podkreślają, że światowa gospodarka od 5 lat tkwi w pułapce niskiego wzrostu. OECD prognozuje, że globalny wzrost PKB za 2016 rok wyniesie 3%, na 2017 r. szacowana jest jedynie nieznaczna poprawa. Spowolnienie można zaobserwować zarówno w najbardziej rozwiniętych państwach globu, jak i do tej pory prężnie rozwijających się wschodzących gospodarkach. Zarówno publiczne, jak i prywatne inwestycje utrzymują się na niskim poziomie, do tego wyhamowało tempo wymiany handlowej, co ma negatywny wpływ na wzrost produktywności, zatrudnienia oraz wynagrodzeń. OECD wskazuje także, że powszechnym trendem jest rezygnacja z reform strukturalnych, co w parze z brakiem spójnych polityk gospodarczych skutkuje osłabieniem biznesowej dynamiki i obawą firm przed wykorzystaniem wolnych środków, co z kolei rodzi negatywne konsekwencje w postaci osłabienia instytucji finansowych.

OECD w swoim najnowszym raporcie wskazuje, że bardziej ekspansywna polityka fiskalna może pozytywnie przełożyć się na wzrost gospodarczy. Przez ostatnie 5 lat wiele krajów prowadziło bowiem fiskalną konsolidację, co pozwoliło na wyhamowanie tempa wzrostu długu publicznego w relacji do PKB, ale negatywnie odbijało się na ich wzoście. Zarazem, w efekcie powszechnie podejmowanych działań w zakresie polityki monetarnej, doszło do szybkiego i znacznego obniżenia stóp procentowych, których poziom umożliwia tańszą obsługę długu. Dlatego też OECD stoi na stanowisku, że istniejąca przestrzeń fiskalna powinna zostać wykorzystana, przede wszystkim na wprowadzenie w życie strukturalnych reform oraz inwestycje w rozwój kluczowych sektorów gospodarki. Dzięki wygenerowaniu odpowiedniego popytu zwiększy się tempo wzrostu, co pozwoli zarazem na obniżenie długu w relacji do PKB. Poprawa sytuacji makroekonomicznej państw i kondycji finansów publicznych nie będzie jednak możliwa bez powrotu na ścieżkę szybkiego wzrostu w światowym handlu – aktywne działania (polegające przede wszystkim na upraszczaniu regulacji i obniżaniu barier celnych) państw na rzecz zwiększania wymiany handlowej oraz rozwoju globalnego łańcucha wartości są według ekspertów OECD warunkiem koniecznym gospodarczego wzrostu oraz społecznej inkluzji.

Oprócz ogólnej oceny światowej gospodarki, w *Economic Outlook* znajdują się również indywidualne analizy każdego z państw organizacji. W przypadku Polski, OECD przewiduje ustabilizowanie wzrostu PKB w latach 2017-18 na poziomie ok. 3%, przede wszystkim dzięki zwiększonym socjalnym transferom i oraz poprawie wykorzystania unijnych funduszy. Rosnące dochody i konsumpcja, oraz szybszy napływ środków z unijnej perspektywy budżetowej 2014-2020 powinny także skutkować wzrostem tempa inwestycji. Wysoki zagregowany popyt przyczyni się do umiarkowanego wzrostu inflacji w 2017 r. Wraz ze wzrostem cen, OECD przewiduje, że w drugiej połowie przyszłego roku NBP zacznie powoli podnosić stopy procentowe.

Organizacja popiera działania polskiego rządu w obszarze poprawy ściągalności podatków oraz sugeruje rezygnację ze zwolnień i preferencyjnych stawek podatkowych. Wskazuje także, że obniżenie wieku emerytalnego odbije się negatywnie na wzoście gospodarczym i finansach publicznych, tym bardziej, że polskie społeczeństwo starzeje się w szybkim tempie. W 2017 r. koszt obsługi odsetek długu publicznego spadnie o ok. 1% PKB w stosunku do 2012 r., dzięki czemu powstanie przestrzeń fiskalna, która zostanie przeznaczona na transfery socjalne. OECD uważa jednak, że wykorzystanie „uwolnionych” środków publicznych na rozwój infrastruktury przyniosłoby większe korzyści dla polskiej gospodarki, m.in. pozwoliłoby na zwiększenie produktywności i skutkowałoby wymiernymi długookresowymi korzyściami.

Wydaje się, że najbliższy rok nie przyniesie przełomu: szybki wzrost w gospodarce światowej jest mało prawdopodobny, jednak ekspansywna polityka fiskalna takich państw jak Stany Zjednoczone, Kanada czy Japonia może pomóc w powrocie na ścieżkę szybszego wzrostu. Na tle innych krajów, Polska cechuje się wysokim i stabilnym wzrostem PKB, a prognozy na kolejne lata wskazują, że polski rozwój oparty jest o solidne podstawy.

Więcej informacji: <http://www.oecd.org/eco/economicoutlook.htm>
/łB/

W kierunku odnowienia ekonomii

Kryzys gospodarczy, który wybuchł w 2008 roku dobitnie pokazał, że dotychczasowe narzędzia diagnozowania rzeczywistości utraciły swoją moc: ekonomiści nie przewidzieli bowiem kryzysu, źle oszacowali jego rozmiar, a rekomendacje wskazujące jak powrócić na ścieżkę szybkiego wzrostu okazały się nietrafione. Pojawiła się konieczność wypracowania nowych narzędzi, które będą w stanie pomóc w zarządzaniu złożonością. Aby sprostać tym potrzebom, OECD powołało w 2012 r. do życia projekt NAEC (*New Approaches to Economic Challenges*), który w podejmuje próbę opracowania alternatywnych sposobów rozwiązywania globalnych problemów.

O ile ciężko jest jednoznacznie stwierdzić czy żyjemy w co raz bardziej złożonym świecie, to bez zawahania można przyjąć tezę, że wrasta liczba obszarów, w których publiczne polityki odgrywają znaczenie. W XIX wieku podatki były prawie w całości przeznaczane na wojsko, podczas gdy obecnie ze środków publicznych finansowany jest szereg wzajemnie powiązanych sektorów publicznych, na które dodatkowo wpływają międzynarodowe uwarunkowania. Rodzi to wiele konsekwencji: konieczne jest przewidywanie zachowania wielu aktorów, tworzenie horyzontalnych polityk czy wskazane już uwzględnianie czynników międzynarodowych. W tym celu niezbędny jest taki aparat analityczny, który pozwala adekwatniej konceptualizować rzeczywistość. W ostatnich latach w ekonomii zachodzą znaczne zmiany.

W przeciwieństwie do założeń neo-klasycznej ekonomii, coraz większej popularności nabiera przekonanie, że systemy gospodarcze nie stanowią prostego złożenia pojedynczych procesów, w związku z czym mogą mieć nieprzewidywalną dynamikę i cechować się brakiem linearności. Na znaczeniu zyskuje ekonomia behawioralna, która zrywa z dogmatem homo-oeconomicus, na rzecz dowartościowania heurystyk ograniczonej racjonalności czy odchyłeń kognitywnych. Najlepszymi przykładami dzieł z jej obszaru są: Pułapki Myślenia Davida Kahnemanna czy Nudge, Richarda H. Thalera. Książki te zdobyły tak duże uznanie, że zarówno w Stanach Zjednoczonych, jak i Wielkiej Brytanii powołano w ramach publicznej administracji specjalne zespoły, których zadaniem było opracowanie regulacji z wykorzystaniem ustaleń ekonomii behawioralnej.

Ekonomia behawioralna jest również wykorzystywana przez NAEC w celu przygotowania nowych narzędzi do opisu rzeczywistości. Projekt ten cechuje również horyzontalne podejście do problemów i interdyscyplinarny charakter badań. W jego ramach współpracują socjologowie, biologowie czy wojskowi stratedzy, którzy na różnych polach badają kompleksowość i usieciowienie systemów. Badania ekonomiczne są wzbogacane ekspertyzami społecznymi i środowiskowymi. Odchodzi się od fetyszowania takich kategorii jak wzrost PKB, OECD podkreśla to nierówności stanowią obecnie jeden z najważniejszych problemów, z którymi trzeba się zmierzyć, stąd w ostatnich latach tak wiele raportów i rekomendacji na ten temat, m.in. *Inclusive Growth: Making it Happen* czy *The Productivity-Inclusiveness Nexus*. Innym jej produktem jest *TiVa – (Trade in Value Added)*: w ramach tego projektu stworzono specjalną bazę danych, dzięki której możliwe jest mapowanie handlowych relacji pomiędzy państwami. OECD sporządziło również raport *Costs of Inaction and Resource Constraints: Implications for Long-term Growth (CIRCLE)*, który stanowi największe osiągnięcie organizacji w dziedzinie łączenia modeli biofizycznych i ekonomicznych: pokazuje, w jaki sposób degradacja środowiska czy zmiana klimatu wpływają na gospodarki państw.

Kryzys gospodarczy uświadomił decydentom, że nie posiadają odpowiednich narzędzi do zarządzania niepewnością i ryzykiem. Bezpodstawne jest zatem przekonanie, że rozumiemy rzeczywistość i potrafimy ją kontrolować. Z drugiej strony, trzeba robić wszystko, by móc lepiej wpływać na otaczającą rzeczywistość i NAEC ma temu celowi służyć.

Więcej informacji: <http://www.oecd.org/naec/>

/ŁB/

Portugalia w wersji SIMPLEX

Czy administracja działa sprawniej, jeśli zmniejszy się liczbę obowiązkowych dokumentów, którymi powinien legitymować się obywatel? Czy warto wprowadzać rozwiązania innowacyjne i jak zarządzać zmianą w administracji państwowej?

Portugalia zaprezentowała swoje podejście do procesu transformacji administracji publicznej i wprowadzania cyfrowych usług administracyjnych. Maria Manuel Leitão Marques, Minister odpowiedzialna za modernizację administracji przedstawiła program SIMPLEX, który wprowadził nowe narzędzie administracji portugalskiej – jeden dokument tożsamości zastępujący dotychczasowe m.in. dowody, prawa jazdy, legitymacje ubezpieczeniowe.

Portugalia postawiła sobie za cel promocję innowacji w sektorze publicznym, zwiększenie jego efektywności i zwiększenie zaangażowania obywateli poprzez demokrację partycypacyjną. Podstawowym problemem, który powodował nieefektywność administracji, były zmnożone rejestry, procesy elektroniczne i organy odpowiedzialne na poszczególne obszary życia obywateli, nie zawsze współpracujące ze sobą.

Niemniej ważnym bodźcem do zmian była potrzeba zoptymalizowania nakładów państwa na utrzymanie wszystkich rejestrów i systemów administracji centralnej i lokalnej.

Gwarantem sukcesu w przypadku Portugalii była współpraca z całą administracją, ale także szczególne uplasowanie centrum zarządzania projektem SIMPLEX. Ośrodek decyzyjny znajdował się przy samej Radzie Ministrów, co pozwoliło kontrolować utrudnienia, które pojawiały się w kontaktach międzyresortowych oraz dokładniej monitorować procedurę legislacyjną. Stąd też prowadzona była konsultacja pierwszych pomysłów na usprawnienie działań, jak i koordynacja poszczególnych programów SIMPLEX.

Przykładowo, z chwilą narodzin, jeszcze w szpitalu, zapewniane są karty osobowe typu dowód tożsamości, zawierające informacje o ubezpieczeniu zdrowotnym, automatycznym przypisaniu lekarza rodzinnego i pełniące funkcję elektronicznej książeczki zdrowia. Na późniejszym etapie życia obywatel nosi przy sobie tylko jeden dokument z chipem, który stanowi dostęp do informacji o ubezpieczeniu zdrowotnym, numerze identyfikacji podatkowej, uprawnieniach do kierowania pojazdami.

Co ważne, programy w ramach SIMPLEX poddawane są regularnej ocenie, a szczególny wpływ na nią ma wskaźnik zadowolenia obywateli. Początkowo wprowadzane uproszczenia spotykały się z dużym oporem przedstawicieli administracji, co wynikało z obawy przed utratą miejsc pracy. Wobec nowych zadań ogólna liczba pracowników służb publicznych w Portugalii nie uległa zmniejszeniu, a dostosowania liczby pracowników wynikały z działań na rzecz usprawnienia administracji.

Więcej o programie SIMPLEX:

https://joinup.ec.europa.eu/sites/default/files/programma_simplex_2016.pdf

Relacje OECD z krajami nieczłonkowskimi

Program Regionalny OECD dla Ameryki Łacińskiej i Karaibów (OECD LAC Regional Programme). Raporty nt. regionu

W styczniu 2016 r. kraje OECD postanowiły wzmocnić współpracę z krajami Ameryki Łacińskiej i Karaibów w odpowiedzi na ich zainteresowanie zapewnieniem oraz utrzymaniem rozwoju gospodarczego i społecznego. Rada Ministerialna OECD pod przewodnictwem Chile inaugurowała 1 czerwca 2016 r. Program Regionalny dla regionu. Będzie on wspomagać wzrost produktywności gospodarek krajów regionu (*increasing productivity*), udział społeczeństw w życiu publicznym krajów (*advancing social inclusion*) oraz wzmacniać instytucje publiczne i efektywność zarządzania (*strengthening institutions and governance*). Od października do grudnia 2016 r. odbyły się 3 spotkania OECD z krajami regionu i Komisją Gospodarczą Narodów Zjednoczonych ds. Ameryki Łacińskiej i Karaibów.

Założenia Programu Regionalnego obejmują m.in., uzgodnienie zakresu przedmiotowego współpracy w latach 2017-2018, organizację corocznych spotkań wysokiego szczebla władz Organizacji i zaangażowanych krajów regionu i przygotowywanie corocznych przeglądów gospodarczych AłiK. Przegląd na rok 2017 opublikowano 29 października 2016 r., zaś najnowszą publikację OECD nt. regionu pt. „*Government at a Glance: Latin America and the Caribbean 2017*”: <http://dx.doi.org/10.1787/9789282108055-en> wydano 6 grudnia 2016 r. Centrum Rozwoju OECD opracowuje coroczne przeglądy gospodarcze krajów AłiK od 2008 r. (w językach EN, FR, ES, PT i CN), a od 2011 r. określa także temat główny przeglądu:

Latin American Economic Outlook 2017. Youth, Skills and Entrepreneurship (29.10.2016): <http://dx.doi.org/10.1787/leo-2017-en>

Latin American Economic Outlook 2016. Towards a New Partnership with China (12.12.2015): <http://dx.doi.org/10.1787/9789264246218-en>

Latin American Economic Outlook 2015. Education, Skills and Innovation for Development (09.12.2014): <http://dx.doi.org/10.1787/leo-2015-en>

Latin American Economic Outlook 2014. Logistics and Competitiveness for Development (18.10.2013): <http://dx.doi.org/10.1787/leo-2014-en>

Latin American Economic Outlook 2013. SME Policies for Structural Change (16.11.2012): <http://dx.doi.org/10.1787/leo-2013-en>

Latin American Economic Outlook 2012. Transforming the State for Development (13.01.2012): <http://dx.doi.org/10.1787/leo-2012-en>

Latin American Economic Outlook 2011. How Middle-Class Is Latin America? (03.12.2010): <http://dx.doi.org/10.1787/leo-2011-en>

/DS/

Współpraca regulacyjna instytucji międzynarodowych

Czy organizacje międzynarodowe powinny połączyć siły w celu tworzenia wspólnych standardów i regulacji? Czy jest sens utrzymania niezmiennych kompetencji poszczególnych organizacji w dobie zacierania się granic? Obecnie wiele z nich boryka się z podobnymi problemami, ale też aspiruje do regulowania nakładających się obszarów.

Rosnący i coraz bardziej swobodny przepływ towarów, usług, ludzi i kapitału, w zestawieniu z postępującą transformacją technologiczną osłabia granice państw. Administracje centralne coraz częściej stają przed koniecznością koordynacji działań z innymi krajami oraz poszukiwania wspólnych rozwiązań. W wielu przypadkach jest to jedyna ścieżka, która umożliwia korzystną integrację gospodarki krajowej z globalną.

W tym kontekście międzynarodowa współpraca regulacyjna pomaga rządowi osiągać założone cele i minimalizować koszty. Organizacje stanowią platformy wymiany doświadczeń i najlepszych praktyk, ale głównie umożliwiają wypracowanie wspólnego języka i porównywanie rozwiązań. Mogą tworzyć instrumenty bezpośrednio wiążące rządy bądź wymagające transpozycji lub jedynie wytyczać kierunki działań. Członkowie organizacji mogą korzystać z ram prawnych, wsparcia technicznego i wiedzy eksperckiej, czasem także z systemu rozstrzygania sporów. Organizacje międzynarodowe nie są wolne jednak od problemów tworzenia kompleksowych rozwiązań, braku zaufania społecznego i wyzwań globalizacyjnych.

Należy jednak wziąć pod uwagę fakt, że odmienne interesy członków poszczególnych organizacji mogą doprowadzać do sytuacji, w której prace podejmowane w podobnym obszarze obejmą zupełnie rozbieżne kierunki. Takie działania nie pozostają bez wpływu na otoczenie międzynarodowe. Stąd też potrzebna jest wzajemna współpraca organizacji międzynarodowych, zachowanie przejrzystości i wiedza o kierunkach prac, zwłaszcza gdy w grę wchodzi standardy i wiążące instrumenty prawne. Obecnie, najlepszą ilustracją takiego podejścia może być wyzwanie implementacji Celów Zrównoważonego Rozwoju ONZ. Współpraca między organizacjami jest konieczna, choć czasem utrudniona ze względu na formę uczestnictwa, stopień zaangażowania podmiotów społecznych czy też skalę finansowania działań organizacji. Współpraca na rzecz szerzenia dobrych standardów wydaje się niezbędną, głównie ze względu na potrzebę zapewnienia ich większej skuteczności i odpowiedniego zasięgu.

Wcześniejsze opracowania OECD na temat międzynarodowej współpracy regulacyjnej <http://www.oecd.org/gov/regulatory-policy/irc.htm>

oraz

<http://www.oecd.org/regreform/international-regulatory-co-operation-9789264244047-en.htm>

Na tej stronie można zapoznać się z różnymi formami współpracy międzyrządowej, z udziałem podmiotów prywatnych, polegającej na dialogu czy wzajemnym uznawaniu standardów <http://www.oecd.org/gov/regulatory-policy/irc-toolkit.htm>

Rynek stali – problem do rozwiązania

Komitet Stali OECD (*Steel Committee*) był od lat głównym światowym forum dyskusji o konkurencyjności, barierach rozwoju handlu i problemach rynków stali na świecie (z wynikami w formie miękkich zaleceń politycznych a nie wiążących ustaleń). Członkowie *OECD Steel Committee* to 25 państw członkowskich Organizacji (w tym Polska), cztery kraje stowarzyszone (*Associates*, Brazylia, Rumunia, Rosja, Ukraina) oraz 6 państw uczestniczących (*Participants*, Bułgaria, Egipt, Indie, Malezja, RPA i Tajwan). Chiny, największy światowy producent i konsument stali, uczestniczy w pracach Komitetu na zasadzie kraju zaproszonego (wliczając Chiny, Komitet Stali OECD grupuje państwa odpowiadające za 95% światowej produkcji i handlu stalą; bez Chin współczynnik produkcji spada do 45% a eksportu do 75%).

Od kilku lat największym problemem globalnego rynku stali jest nadmiar mocy produkcyjnych przy spadającym zużyciu (światowe zdolności produkcyjne zbliżają się do 2,4 mld ton rocznie i nadal rosną). Rynek stali i sytuacja na rynkach rud żelaza jest w pewnym uproszczeniu odzwierciedleniem sytuacji makroekonomicznej światowej gospodarki, stąd potrzeba zmierzenia się z problemem *overcapacity* na rynku stali stała się dość pilna.

Komitet Stali OECD, zwłaszcza wobec nieaktywnej bądź wprost niechętniej postawie Chin, miał coraz większe problemy aby w sposób kompetentny analizować ten sektor i rekomendować jakiegokolwiek polityki czy działania. Stało się jasnym, że to Chiny chcą być krajem sterującym działaniami na globalnym rynku stali. UE i OECD starały się być także uczestnikami tych zdarzeń, zwłaszcza wobec chińskiej Prezydencji w G20. Już w dniu 18 kwietnia 2016 r. w Brukseli odbyło się ważne sympozjum wysokiego szczebla w sprawie nadpodaży stali i jej konsekwencji dla światowej gospodarki (z udziałem Polski).

Podczas wrześniowego szczytu G20 w chińskim Hangzhou, światowi liderzy w sposób wyraźny wezwali do utworzenia *Global Forum on Steel Excess Capacity*, aby w sposób całościowy ocenić i spróbować naprawić sytuację na globalnym rynku stali. Zarówno Unia Europejska, jako drugi światowy producent stali, jak i OECD odegrały swoją rolę w formowaniu *Global Forum* i uznaniu w nim głosu swoich członków.

Pierwsze, inauguracyjne posiedzenie Forum odbyło się w dniu 16 grudnia 2016 roku w Berlinie pod przewodnictwem niemieckiej prezydencji w G20 (Dr Wolfgang Scheremet) i ustępującej prezydencji chińskiej (Zhang Shaogang). Spotkanie zgromadziło 30 delegacji z całego świata (w tym Polski jako kraju założycielskiego), które odpowiadają za 90% światowej produkcji stali. Co ważne, Unia Europejska jest explicite wymieniona jako członek Forum, co daje nadzieję na silny głos regionu w pracach Forum. Pierwsze efekty prac Forum są spodziewane już podczas Szczytu G20 w Hamburgu w dniach 7-8 lipca 2017 r. Organ zarządzający Forum składał się będzie w pierwszej trzyletniej kadencji z Niemiec, Chin i USA. Chiny pozostają wciąż bardzo nieufne wobec całego przedsięwzięcia a także roli OECD, wobec której miały bardzo wiele zastrzeżeń w ostatnich latach. Wydaje się, że *Global Forum on Steel Excess Capacity* będzie od tej pory wiodącą platformą polityczną w sprawach stali na świecie, obniżając w tym zakresie znaczenie OECD.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/growth/sectors/raw-materials/industries/metals/steel_en

<http://www.oecd.org/sti/ind/steel.htm>

O węgla bez uprzedzeń

Międzynarodowa Agencja Energii (*International Energy Agency*) opublikowała analizę rynku węgla i prognozy jego produkcji i konsumpcji w średniookresowej perspektywie do 2021 roku. We wstępie do raportu Dyrektor Wykonawczy IEA dr Fatih Birol pisze, że „słaby wzrost gospodarczy oraz poprawa efektywności energetycznej ograniczają popyt na energię na całym świecie. Fakt ten, w połączeniu z rozbudową wytwarzania energii wiatrowej oraz ze źródeł fotowoltaicznych, wywiera presję na konwencjonalne źródła energii, w tym węgiel.” Te czynniki są silnie widoczne w Stanach Zjednoczonych i Europie Zachodniej.

„Równocześnie jednak warto zwrócić uwagę na świat gospodarek państw rozwijających się o rosnącej liczbie ludności i dobrych perspektywach na szybki wzrost gospodarczy. Niektóre z nich dotknięte są przerwami w dostawach prądu. Inne nie są w stanie każdemu zagwarantować dostępu do energii elektrycznej. Dla tych państw, wiele z nich znajduje się w Południowej i Południowowschodniej Azji – węgiel jest dostępnym i bezpiecznym źródłem energii elektrycznej” – stwierdza dr Birol.

Przygotowany przez IEA raport analizuje trendy w zakresie popytu i podaży węgla, zawiera analizę trendów w międzynarodowym handlu węglem, dokonuje prognoz popytu na węgiel i podaży węgla w perspektywie roku 2012 oraz szczegółowo przedstawia analizę zdolności eksportowej węgla z krajów takich jak Australia, Kolumbia, RPA, Mozambik, Rosja, Indonezja, Kanada, Stany Zjednoczone i Polska.

Raport IEA jest wszechstronną analizą roli węgla w światowym systemie energetycznym. Podejmuje kwestie skutków porozumień klimatycznych dla przyszłości energetyki węglowej, lecz równocześnie realistycznie pokazuje znaczenie węgla dla bezpieczeństwa energetycznego i dostępu do energii elektrycznej w państwach rozwijających się.

W opracowaniu raportu brali udział polscy pracownicy IEA, w tym Pan Paweł Olejarnik i Pani Karolina Daszkiewicz.

Eksperti IEA byli wspierani również przez członków *the Coal Industry Advisory Board*, którego członkami z ramienia Polski są Pan Krzysztof Szlaga, Prezes Zarządu LW „Bogdanka” i Pan Marcin Kapkowski, Wiceprezes Zarządu LW „Bogdanka”.

Raport: *COAL. Medium-Term Market Report. Market Analysis and Forecasts to 2012* jest dostępny na stronie: www.iea.org

Kwalifikacje emigrantów z Polski w świetle analizy danych z Międzynarodowego Sondażu Kwalifikacji Osób Dorosłych (International Survey of Adult Skills – PIAAC)

Nicola Brandt i Patrizio Sicari – badacze z Departamentu Analiz Ekonomicznych OECD opublikowali artykuł zatytułowany: *The Skills of Polish Emigrants – Evidence from PIAAC*. Analiza odwołuje się do zaobserwowanych przez badaczy migracji faktów, że migranci są na ogół wyżej wykształceni niż przeciętnie mieszkańcy kraju pochodzenia.

Wykorzystując dane sondażu PIAAC, który zawiera również informacje o wynikach testów kwalifikacji polskich emigrantów przeprowadzonych w krajach, w których osoby te się osiedliły, stwierdzili oni, że polscy migranci osiągają wyniki niższe niż przeciętni mieszkańcy krajów osiedlenia. Przyczyny mogą być dwojakie. Po pierwsze, emigranci z Polski mogą nie posiadać wystarczająco dobrego przygotowania językowego, co obniża wyniki testów kwalifikacji. Po drugie, przyczyną może być słabość formalnie nabytych kwalifikacji. W rezultacie emigranci z Polski podejmują prace poniżej ich formalnych kwalifikacji.

Może to być satysfakcjonujące, jeśli emigrant przemieszcza się z kraju o niskich dochodach do państwa o wyższych dochodach. Wzrost dochodów kompensuje wtedy degradację formalnych kwalifikacji. Znacznie lepiej w testach kwalifikacji osób dorosłych wypadają osoby migrujące z państw o wysokich dochodach do państw o równie wysokich dochodach. Osoby takie wydają się lepiej przygotowane językowo, gdyż bez tego emigracja prowadzi do pogorszenia dochodów.

Analiza kwalifikacji polskich emigrantów z wykorzystaniem danych z sondażu PIAAC potwierdza tezę, że polscy emigranci są młodzi i dobrze wykształceni. Prowadzi jednak również do smutnej konstatacji, że nie wykorzystują oni w pełni tego potencjału skazując się na gorszą, nie odpowiadającą kwalifikacjom pracę.

Źródło: Brandt, N. i N. Sicari, P.(2016) *The Skills of Polish Emigrants – evidence from PIAAC*”, OECD Economics Department Working Paper, No. 1332, September 2016.

Więcej informacji: www.oecd.org/eco/workingpapers/

Migracje a rozwój globalny

Problematyka migracji stała się w ostatnim czasie tematem wrażliwym w debacie publicznej, szczególnie w Europie, w której mieszkańcy odczuwają narastający niepokój przed skutkami niekontrolowanego napływu migrantów. Raport OECD przedstawia analizę trendów migracyjnych, ich skutki oraz rekomendacje dla rządów w zakresie kształtowania polityki w kwestii migracji.

International Migration in a Shifting World, to tytuł piątego z serii raportów OECD: *Perspectives on Global Development*. Obraz problemu migracji w mediach zdominowany jest przez przekaz niekontrolowanego przepływu migrantów i uchodźców, a debata publiczna skupia się na zagrożeniach, jakie rodzi to zjawisko dla rynków pracy, finansów publicznych, spójności społecznej i bezpieczeństwa. Migracja jest znaczącym wymiarem procesu globalizacji i społeczność międzynarodowa musi znaleźć trwałe rozwiązania, które sprostają wyzwaniom, jakie stwarza coraz bardziej mobilny świat oraz zażegnają konflikty, których skutkiem są masowe fale uchodźców.

OECD, zgodnie ze swoim powołaniem, przedstawia raport, w którym zgromadzone są rzetelne dane, analizy oraz propozycje działań dla rządów.

Wschodzące gospodarki oraz kraje rozwijające się po roku 2000 osiągały wskaźniki wzrostu przewyższające znacznie postęp w krajach rozwiniętych, co doprowadziło do znaczącej redukcji ubóstwa i poprawy jakości życia. Proces ten jednak wyhamował w ostatnim czasie i tendencje migracyjne są nadal stymulowane przez różnice w dochodach i możliwościach kariery zawodowej, a także systemów pomocy społecznej.

Główną tezę raportu OECD jest stwierdzenie, że procesy migracyjne, które są nieuchronne także w przyszłości, mogą być czynnikiem pobudzającym wzrost i to zarówno w krajach pochodzenia jak i w państwach osiedlania osób przemieszczających się. Może temu służyć obniżanie kosztów tzw. *remittances* oraz tworzenie warunków do inwestowania tych przepływów w inwestycje rozwojowe. W krajach rozwiniętych należy zmieniać funkcjonowanie rynku pracy poprzez redukowanie rozmiarów sektora nieformalnego i poszerzanie bazy fiskalnej w celu maksymalizacji ekonomicznych korzyści płynących z imigracji. Konieczne jest też nadanie politykom i programom rządowym bardziej spójnego charakteru w odniesieniu do problematyki migracyjnej. Społeczność międzynarodowa powinna wzmacniać mechanizmy współpracy w sposób zapewniający maksymalne wykorzystanie korzyści, jakie przynosi migracja.

Więcej informacji: http://dx.doi.org/10.1787/persp_glob_dev-2017-en

Nagroda dla najnowszej publikacji OECD poświęconej polityce bezpieczeństwa drogowego

13 grudnia 2016 r. publikacja OECD pt. „Zero Road Deaths and Serious Injuries” (19.10.2016), poświęcona nowej polityce bezpieczeństwa drogowego opartej na zasadach *Safe System*, otrzymała nagrodę specjalną *International Road Safety Award* księcia Michała z Kentu.

Nagroda ustanowiona przez członka brytyjskiej rodziny królewskiej w 1987 r. w celu podniesienia bezpieczeństwa drogowego w Wielkiej Brytanii, ma obecnie status nagrody międzynarodowej premiującej osiągnięcia oraz innowacyjne rozwiązania w dziedzinie bezpieczeństwa drogowego w skali globalnej.

José Viegas Sekretarz Generalny Międzynarodowego Forum Transportowego (ITF) podkreślił znaczenie przyznania tej prestiżowej nagrody raportowi „Zero Roads Deaths” dla dalszych prac nad ochroną ludzkiego życia poprzez popularyzację założeń *Safe System*. Iain Cameron, szef Grupy Roboczej ITF, której 30 ekspertów z 24 krajów przygotowało raport „Zero Road Deaths”, zaznaczył, że wdrożenie polityki *Safe System* przyczyni się znacząco do eliminacji błędów postępowania na drodze, których do tej pory nie zmieniała edukacja i dotychczasowy system sankcji za wykroczenia.

OECD przypomina, że wywodząca się ze Szwecji, tzw. koncepcja polityki „zerowypadkowej”, okazała się być możliwa do implementacji. Raport wskazuje, że:

- a) 88 europejskich miast o populacji powyżej 100 tys. mieszkańców nie odnotowało żadnego zdarzenia drogowego w ciągu ostatniego roku, m.in: Nottingham (298 tys. mieszkańców, Wielka Brytania), Aix-la-Chapelle/Aachen (260 tys., RFN) i Espoo (260 tys., Finlandia);
- b) 16 europejskich miast o populacji powyżej 50 tys. mieszkańców nie odnotowało żadnego zdarzenia drogowego w ciągu ostatnich 5 lat; 9 z ww. miast znajduje się w Wielkiej Brytanii, 6 w Niemczech, jedno w Norwegii;
- c) koncepcja *Safe System* staje się punktem odniesienia jako wytyczne dla działań krajów, miast oraz przedsiębiorstw w skali globalnej (Plan Działania na rzecz eliminacji śmierci w zdarzeniach drogowych miasta Nowy Jork, 2014; Zapobieganie śmierci lub obrażeniom w nowych pojazdach celem firmy Volvo do 2020 r.);
- d) 90 % zdarzeń drogowych ma miejsce w krajach o niskich dochodach, w których nastąpił nagły rozwój motoryzacji, zaś w wielu krajach rozwiniętych, założenia polityki w dziedzinie zapobiegania zdarzeniom drogowym nie podlegały ewolucji stosownie do zmieniających się uwarunkowań.

Więcej informacji na temat raportu: <http://dx.doi.org/10.1787/9789282108055-en>

Jak będzie kształtował się sektor nauki, technologii i innowacji?

W dniu 8 grudnia 2016 r. ukazała się publikacja OECD zatytułowana „*OECD Science, Technology and Innovation Outlook 2016*”. Nowy raport OECD, który ukazuje się co 2 lata, ma na celu informowanie o aktualnych i przyszłych zmianach w sektorze nauki, technologii i innowacji (*Science, Technology and Innovation, STI*).

Ukazane są w nim wzorce w zakresie rozwoju STI i ich potencjalny wpływ na krajowe i międzynarodowe polityki. Na podstawie najnowszych dostępnych danych, raport przedstawia analizę porównawczą nowych polityk i instrumentów wykorzystywanych w krajach OECD i w największych gospodarkach światowych (w tym w Brazylii, Chinach, Indiach, Indonezji, Rosji, RPA).

Zachodzące obecnie zmiany socjoekonomiczne, technologiczne i środowiskowe kształtowane są przez „megatrendy”, które następnie kształtują kierunek i tempo zmian w sektorze nauki, technologii i innowacji. Sektor badań i rozwoju będzie rozwijał się pod wpływem takich czynników jak np.: zmiany klimatyczne, starzenie się społeczeństwa czy też coraz bardziej widoczna cyfryzacja. Rozwój nowych technologii niesie za sobą ogromne możliwości, ale nie należy zapominać, iż proces ten wiąże się również z pewnym ryzykiem i niepewnością.

W raporcie ukazana jest również rola publicznego sektora naukowego oraz rola sektora STI w kontekście niedawnego kryzysu finansowego.

Raport dostępny jest pod adresem:

http://www.oecd-ilibrary.org/science-and-technology/oecd-science-technology-and-innovation-outlook-2016_sti_in_outlook-2016-en

Obecna edycja zawiera również szczegółowe profile krajowe, w tym Polski, dostępne pod adresem:

<http://www.oecd.org/fr/industrie/oecd-science-technology-and-innovation-outlook-25186167.htm>

OECD w fotografii

OECD w fotografii

Copyright: OECD/Michael Dean

Copyright: OECD/Michael Dean

Copyright: OECD

OECD 360°

OECD 360°

Stałe Przedstawicielstwo RP

przy Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju

KONTAKT:

136, rue de Longchamp

75116 Paris

Tel. +33 (0)1 56 28 57 60

Fax. +33 (0)1 56 28 94 66

- Aby wejść na stronę internetową placówki: <http://www.paryzoecd.msz.gov.pl>
- Aby skontaktować się z placówką: paryz.oecd.sekretariat@msz.gov.pl

Jeżeli nie życzą sobie Państwo otrzymywać tego typu informacji, prosimy o e-maila zwrotnego pod wyżej wymieniony adres z informacją „proszę o usunięcie mojego adresu z listy adresatów”